

Сьогодні
10.10.2023

Урок №2

Vsim.pptx
<https://vsimpptx.com>

**Ліцензії на програмне забезпечення,
їх типи. Інтелектуальна власність та
авторське право.**

Мета: сформувати в учнів поняття ліцензії та програмного забезпечення; навчити володіти практичними навичками настройки об'єктів Windows, роботи з вікнами, прийомами роботи з елементами діалогового вікна, виконання стандартних дій з меню; виховати інформаційну культуру учнів.

Сьогодні
10.10.2023

Повторимо правила поведінки та безпеки в комп'ютерному класі

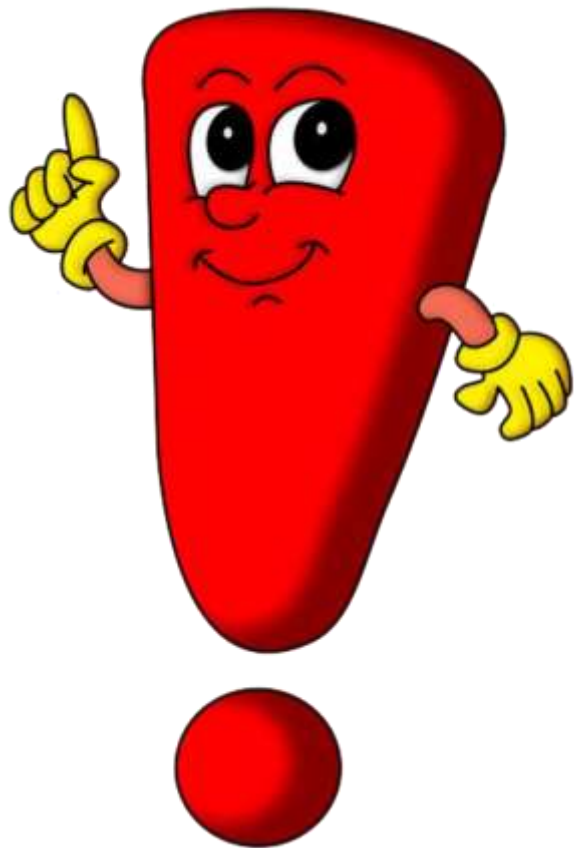

Пройдемо тестування

Для початку роботи
запустіть тест в
середовищі MyTestX

1. Що таке програмне забезпечення комп'ютера?
2. Що таке системне програмне забезпечення?
3. Які є види системне програмного забезпечення?
4. Які є сервісні програми?
5. Які є транслятори мов програмування?
6. Для чого потрібні програми технічного обслуговування?
7. Що таке операційна система? Які її функції?
8. Які є класифікації операційних систем?
9. Яка структура операційної системи?

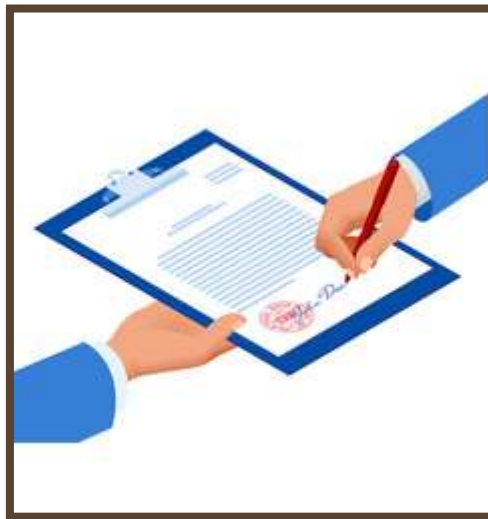

**Ліцензія на програмне
забезпечення** — правовий
документ, що визначає
правила використання та
поширення програмного
забезпечення.

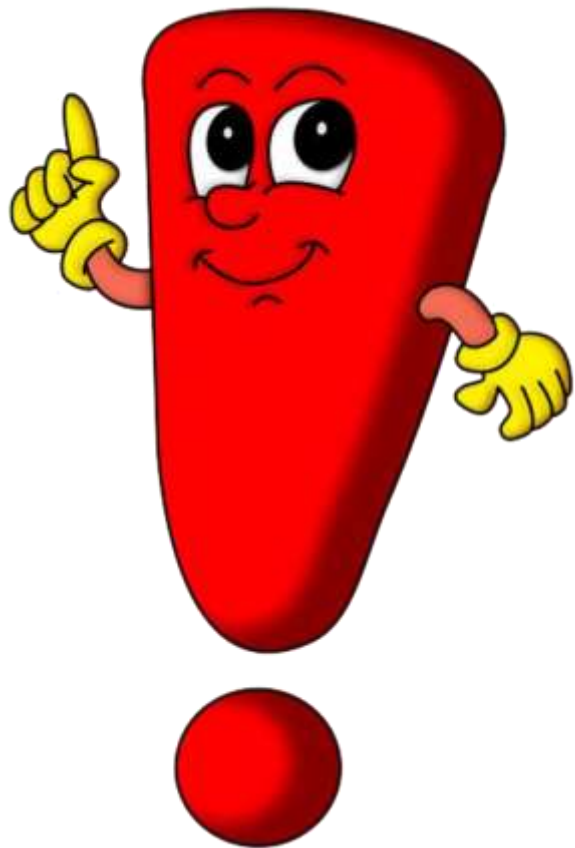
Найголовніші види ліцензії

Невільні,
(пропрієтарні) і
напіввільні

Вільного і
відкритого ПЗ

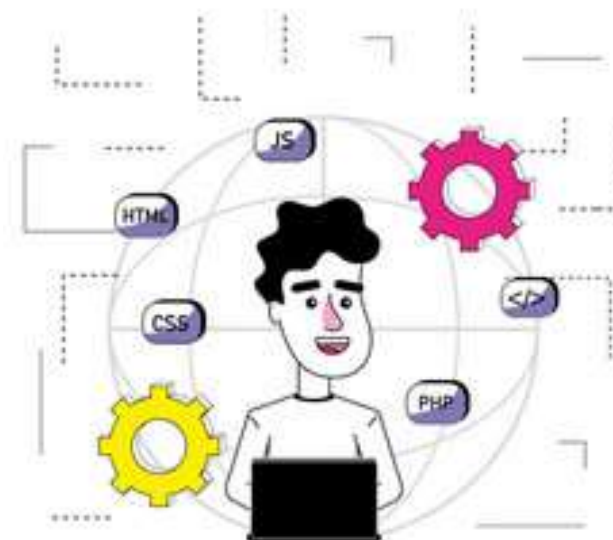

Пропрієтарна ліцензія
передбачає, що видавець ПЗ у
ліцензії дає дозвіл її
одержувачу використовувати
одну або декілька копій
програми, але при цьому сам
залишається правовласником
усіх цих копій.

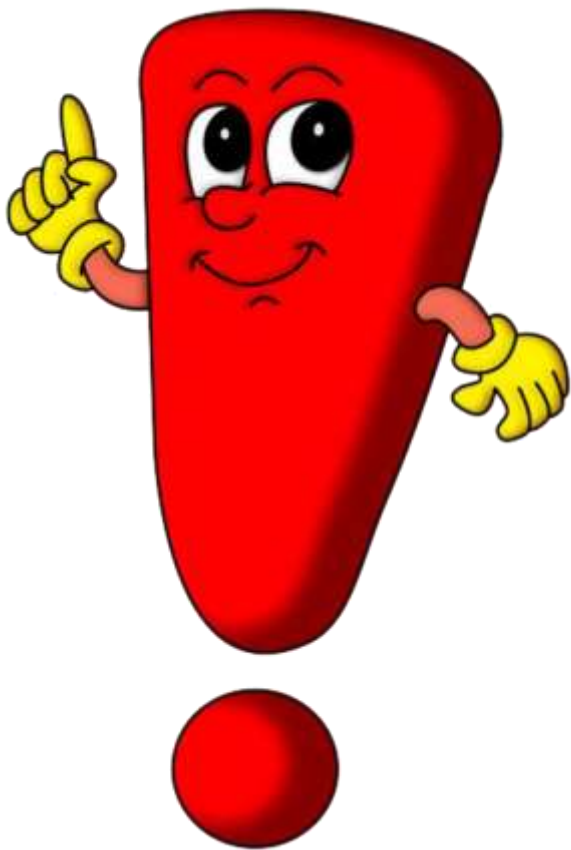

**всі права на ПЗ
залишено за видавцем**

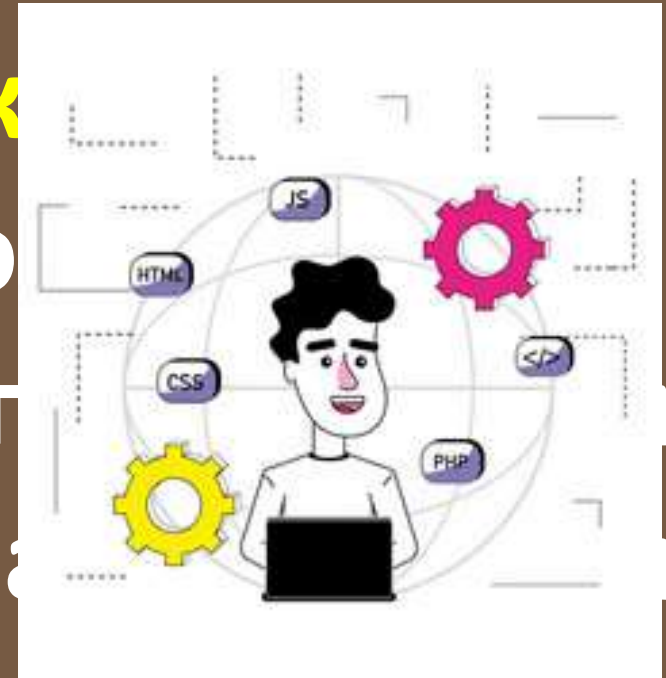
**користувач здобуває
лише дуже обмежений
набір строго
окреслених прав**

Найзначнішим наслідком застосування пропрієтарної ліцензії є те, що кінцевий користувач зобов'язаний прийняти її, бо за законом власником ПЗ є не користувач, а видавець програми. У разі відмови прийняти ліцензію користувач взагалі не може працювати з програмою

льні та відк
е залишаю
нкретну ког
видавцеві,

авторські права на ПЗ
залишаються у
видавця.

й
е
й

користувач отримує
важливі права, які закон
про авторське право дає
лише власнику копії

GNU General Public License — приклад вільної ліцензії, яка дає користувачу право самому поширювати ПЗ під цією ліцензією, брати участь в його розробці або змінювати іншими способами. Проте, перераховані права зобов'язують користувача ПЗ під GPL підкорятися певним правилам.

Ліцензія Free BSD — ліцензійна угода, вперше використана для розповсюдження Unix-подібних операційних систем BSD, чию назву вона і отримала. Ліцензія BSD накладає менше обмежень на користувача.

Різниця між безкоштовним та вільним ПЗ полягає у тому, що згідно з ліцензією Freeware користувачі не мають права поширювати програми, дарувати, модифікувати тощо, а згідно з Free software це **МОЖЛИВО.**

Adware — безкоштовні програми, але є носіями реклами, показ якої є обов'язковою умовою.

Donationware (Donateware) — користувачу надають повний функціонал програми та можливість зробити пожертву розробнику. Пожертва не є обов'язковою умовою та не впливає на об'єм наданого функціоналу

Public domain software — безкоштовне розповсюдження, у тому числі з можливістю модифікації сирцевого коду. Авторське право не зберігається.

Open source — аналогічно попередньому але зі збереженням авторського права. Обов'язкова умова: наявність сирцевого коду. Модифіковане ПЗ поширюється на аналогічних умовах, що й первинний продукт. У власника авторського права є можливість вимагати, щоб сирцевий код розповсюджувався без змін, але в комплекті зі складовими модифікації.

Proprietary software — ПЗ, що є в приватній власності та не відповідає критеріям вільного ПЗ.

Shareware — умовно безкоштовне ПЗ: «спробуй і придбай».
Можна безкоштовно користуватися певний період, після чого необхідно придбати повну версію. Може бути методом поширення пропрієтарного ПЗ.

Commercial software — комерційне ПЗ, створене з метою отримання прибутку від використання іншими. Захищене законами. Не надає права на пробну чи обмежену версію. Встановити програму можна лише після повної оплати. Використовують зрідка, бо воно не дає можливості випробувати програму перед придбанням.

**Інтелектуальна
власність –
власність на
результати
інтелектуальної
та творчої
діяльності**

Сьогодні
10.10.2023

Інтелектуальна власність та авторське право

незаконне використання комп'ютерних програм

розповсюдження малюнків, фотографій, музичних і літературних творів без дозволу автора

використання у власних творах, рефератах, наукових роботах тощо фрагментів з наукових, літературних, музичних творів, кіно- та відеофільмів, фотографій, малюнків без посилання на їх авторів

Основні положення кодексу етики і професійної поведінки

спрямувати свою діяльність на користь суспільства та добробут людей

не завдавати шкоди іншим

бути чесним, заслуговувати на довіру інших

забезпечувати дотримання прав власності, включаючи авторські права

захищати інтелектуальну власність

поважати конфіденційність і права інших людей

не використовувати комп'ютерну техніку на шкоду іншим

VIDEO

Перейти

1. Що таке ліцензія?
2. Назвіть відомі вам види ліцензій на програмне забезпечення?
3. Що таке GNU General Public License?
4. Що таке ліцензія Free BSD?
5. Що таке інтелектуальна власність?
6. Чому так важливо поважати авторське право?

Опрацювати конспект.

Сьогодні
10.10.2023

До нових зустрічей!

